

'Sεbhε Pɔlv 'paa Efεzι -nyuma yoo

-Lagɔnyima mia Efεzιgbe nvkple, 'ma *Pɔlv 'paa 'sεbhε nι yoo. ɔ mi -kaslv 'wv *Wləmv, 'bhie ɔ yia wee 'sεbhε nι celi. ɔ nee we 'wv nu, -Lagɔnyima weee -bhlo, we 'dεe 'gbv wa kikali ze.

Fvsaweli

¹ Amia -Lagɔnyima mia Efεzιgbe nvkple, -wa zva -Zezu *Klisι dlι -gv, -amι Pɔlv -zea -Lagɔ dυmagbv nya -Zezu Klisi *tietienyo, -amι celia da ain 'wv.

² Nu, -amiaa Dide -Lagɔ -yo Nyumaa -Kanyɔ -Zezu Klisi ḥwna ain 'nyu la, 'in wa 'nye ain 'wvtvte -dlɔo.

-Lagɔ ka -ain zvzənv 'nye -Zezu Klisi 'wv

³ -A-mnini -amiaa -Kanyɔ -Zezu Klisi Dide -Lagɔ 'jni! ɔ ka -ain 'nyulaŋwna Zuzu 'Pupaa 'nyulaŋwne weee nya, -mɔ yali 'pipi Klisi 'wv. ⁴ Nu, dυdvv lalalie 'yu -Lagɔ ka -bha -ain -sa, -a 'ka ɔ -nu -ze Klisi 'wv. 'In -a 'ka -mɔwluda -tv, -zugba gbvnyuu yabhlogbɔɔ 'nι -ain kweyli -mi ɔ 'yliya 'wv.

-Lagɔ -kali -amiaa zee 'gbv, ⁵ ɔ yia 'cιn gba nu, ɔ 'ka ɔ 'yua -ain 'wvnv -Zezu Klisi 'wv. Nu, ɔ zvzənv 'wv, -we ɔ 'yibhaa, mv mia de. ⁶ We 'gbv -a -mnini -Lagɔ 'jni bhabha, ɔ 'nanι 'kadvv 'gbv. Dlι weee nya ɔ nyea -ain we, ɔ dυma yuu 'jni nya. ⁷ Nu, -Zezuu 'piɔn zitia -ain 'wv, 'in -Lagɔ yia -amiaa -yo'gbv 'wvti. Sanee 'sa -Lagɔ -slolua ɔ 'nanu 'ylilo, ⁸ wee 'nanι -we ɔ nva -ain 'wv bhabha, mv -wa nu, ɔ ka -ain gbv yilo -yo 'ylimnee weee 'nye. ⁹ ɔ dlι da -gbv mia zizeda, ɔ ka we -ain 'klvslolu. 'In ɔ ka 'cιn gba nu, ɔ 'yibha ɔ 'ka

we gbalı Klisi 'wv. ¹⁰ Wee gbu -Lagə gbaa, ɔ 'ka we lenve gbalı, bhlanya -mınu bhialıda, mv -wa nı, ɔ 'ka yalı -lu weeee -yə dvdu -gv -lu weeee 'wlugvgwlalı. 'In Klisu 'dəbhlogbəo 'ka we 'wlulapılınyə -zə.

¹¹ -A -yə Klisu 'wvsusloluee 'gbv, 'pvpve ka gbu -Lagə gbaa, -a ka -amıaa -nv 'yi. Nu, -Lagə ka 'cın -bha -aın -sa, gbu ɔ 'kaa lenv, we səlv. Cıñ, gbu -we ɔ gbaa 'in -we ɔ 'yibhaa, ɔ ka -lu weeee lenv, we səlv. ¹² Nu, -amıa dia Klisi dlı 'wv tıa, -a 'ylimanı -Lagəo 'ŋni! We 'gbv -Lagə yia -bha -aın -sa.

¹³ Amıa 'ya, gbužənv -weli -we amıa pvlıa yukwli, -Lagəgbv -we 'nyea aın 'pvpve, we 'gbv a ka Klisi dlı -gv zv. 'In -Lagə yia amıaa yibhelida zv, Zuzu 'Pvpıa ka gbu ɔ gbaa nya, 'in ɔ yia we aın 'nye. ¹⁴ Zužənunya -Lagə dia la ɔ nyımaa -nv nya, Zuzu 'Pvpıa -wa we tıanv, 'in mv temanıa -amıaa dlı la nu, -amıaa 'wvzıtıe -ka gba, 'in -a yia wee -li -mını. Nu, -a -mnını -Lagəo 'ŋni 'kadı we 'gbv!

Pvl bhubhoea -Lagə Efəzu -Lagənyımaa 'gbv

¹⁵ We 'də weeee 'gbv, sa a zva Nyımaa -Kanyə -Zezu dlı -gv, 'in a -kalıa -Lagənyıma weeee zə, -amı ka 'ya -mvv 'nvv 'gbv, ¹⁶ na paa -Lagə fuo 'kɔmvv, amıaa 'ŋni nya. 'In in -ka -Lagə bhubhoeada -mı, 'in na paa aın dlı -gv. ¹⁷ 'In -we na yibhalıa -amıaa -Kanyə -Zezu Klisu 'ŋnumnı -Dide -Lagə mv nı: nıı, ɔ 'nye aın gbužılo -Zuzu, we 'ka -Lagə aın 'klıslolu, 'in a 'ka ɔ yibheli sazənv sa. ¹⁸ ɔ -kalı amıaa dlı 'wv ɔ zlı 'ka -mə slo. 'In -we a dia dlı 'wv, -we ka 'gbv ɔ yia aın la, a 'ka we 'wılanv. 'In zužənunya ɔ nyıea ɔ -məwlınya, a 'ka we 'ylilo 'kadı yibheli. ¹⁹ -Lagə na bhubhoea, 'in -amıa zva Klisi dlı -gv, -gblo -yətıtə 'kadı -Lagə dia la -amıa -Lagənyımaa -nv nya, a 'ka

we yibheli. 'In wee 'tite əə -Lagə -slolua 'kva 'tite weeee nya, ²⁰ da ə 'bhua Klisi 'wə tlıtlie lv, 'in ə yia ə ladı ə lilişəlv -mə yali 'pıplı. ²¹ Nu, yalı 'tite weeee -gv, se weeee -gv, ɻwəzilo weeee -gv, nyımaa 'wlulapulie weeee -gv, we -yə 'nyıo 'nyı wa 'kaa la da, dwdv -mını -yo dwdv 'ka 'yaa yi -gv, Klisi plıla we 'de weeee 'wlu la. ²² -Lagə ka -lu weeee Klisi bhv zə lapalı. 'In ə yia ə 'ylibeli *Leglizı 'yugalınyə 'kadu nya. Leglizı -kpabhibee 'wlu Klisi -mia, ²³ *Leglizı -wa Klisi ku -kpabhibe. 'Mu ə yea keke, 'in, -Lagəə lala -li weeee əə Klisi ye 'yaa.

2

-A ka tlıtlie lv 'wvsə, 'in -a yia 'yiliyəgagie 'yi

¹ Zlume a ka 'yiliyəga -tlıtlie tlı, amıaa gbu -mnəmnəe -yə amıaa gbvnyii 'gbv. ² Wee dwdv -mını -gbv lenvgbv 'nyii a nva le zlume. 'Tite 'nyii -kanyə mia yali -yə dwdv 'sə nyıdı, 'mə a zva 'nvnjwe. Nyıma -wa'a zva -Lagə 'nvnjwe, wee zuzu mi 'yaa -sleen da wa 'wə lubhonvda. ³ -Amıaa weeee mi 'ya zlume nyıma -mani 'bhisa. -Amıaa yicee dlıwənynigbv 'cunnya -a nva le. 'In -a nva -amıaa yice -yə -amıaa 'wlukvvn lapvupalie 'nyiii dvmagbv le. 'Sa -bhloo 'de -amıa miaa 'gbv, -a yi 'yaa -Lagəə 'ce zə 'plıla nyıma təlva 'bhisa.

⁴ 'In, -Lagəə nyazıdlı 'yli, 'in ə -kalı -amıaa ze bhabha. ⁵ We 'dees 'gbv, da -a tlıa 'yiliyəga tlıtlie gbvnyaa mnəmnəe lv, 'in -Lagə yia -ain 'yiliyəgagie 'nyə Klisi nya. Cıun, -Lagəə 'nanıı 'gbv a yia 'pv. ⁶ -A mi -Zezu Klisi 'wvv 'gbv, -Lagə yia -a -yo ə 'sə 'wvbhu tlıtlie lv. 'In ə yia ə -yo -ain 'sə -mə yali 'pıplı ladı. ⁷ Zużənu -we -Lagə nva -ain -yla le -Zezu Klisi 'wv,

-we ka 'gbv ɔ yi 'saa nv, mv -wa nu: ɔ 'nanı 'kadv
 ka 'ŋnumnie 'nia bhloluda -ka, ɔ 'yibha ɔ 'ka we 'yli
 -slolu -zu weeee yia yiaa -nv nya. ⁸ Nu, -Lagəə 'nanu
 'gbv a yia 'pv, amiaa dlizvzve -yo. Wee 'pvpve'e 'bhv
 amiaa -gbe, -Lagəə wlawlalu -wa. ⁹ Wee 'pvpve'e
 'bhv amiaa 'dəə lənugbv -gbe. We 'gbv, nyime
 yabhlgbəə 'na 'yilimanı ɔ 'də -ni. ¹⁰ Nu, -Lagə nva
 -ain le, 'in mo -laa -ain la -Zezu Klisi 'wv, gbvzənv -
 gbvnyaa lənvvee 'gbv. 'In wee gbvzənv -gbvnya mia,
 -Lagə ka we lamnazı pepe, -a 'ka we lənvv 'gbv.

-A mi nyima -bhlo nya Klisi 'wv

¹¹ Nu, amiaa -mumi -kwikwı cın mia, a ligbe we! A
 'ni *Zuifv təin nya -mi. 'In Zuifv laa ain «nyima -wa
 'ni knı 'wv -mi». 'In wa laa wa 'də «knı 'wv -nyima»,
 nyimee sə ka wa knı 'wv 'paa 'gbv. ¹² We bhla a 'ni
 Klisi -yi, a mi 'lakpanya nya, 'in -Lagəə nyima ɔ -
 saa -bha, a 'ni wa glaa -mi. Welinya -we -Lagə -yo
 ɔ nyima bhlia, -lu ɔ 'kaa wa 'nye -gv, amiaa -nv 'ni
 we lv -mi. A 'ni dlı 'wvdı -lu -ka, 'in a 'ni -Lagə -yi
 dvdvgv. ¹³ 'In -sleəen, -Zezu Klisi 'wv -mumiee 'gbv,
 amia -tlviba zlime -Lagə -yo la, -Zezuu 'piən ka ain ɔ
 -yo beli.

¹⁴ Nu, Klisi də -wa -amiaa 'wvtvtve -dləə. Zuifv -
 yo -wa 'nia Zuifv, 'ma ɔ -zelia nyime -bhlo. ɔ wlaa ɔ
 ku tlıtlie -yla, 'suo -we sisalia wa -yo, 'in we nva wa
 tonyima 'wv, ɔ yia we -wlə, ¹⁵ 'in ɔ yia Zuifvv tite -
 yo we -gba -yo we lənv sə lamumni. 'In ɔ yia wa 'də
 'sə nyime lolu -bhlo -zelı ɔ 'də 'wv. Sanee 'sa ɔ zva
 'wvtvtve -dləə wa nyidi. ¹⁶ Klisi *su -gv tlıtlie nya ɔ
 -zelia waa nyimaa -zakpa 'sə nyime -bhlogbəə, 'in ɔ
 yia wa -yo -Lagə 'wvsuslolu, ɔ yia 'wvnyinyenie lasa.
¹⁷ Amia -wa 'nia Zuifv, -wa -tlviba zlime -Lagə -yo la,

'in -wa -wa -Zuifv, -wa cipaā -Lagō -yo, sanee 'sa Klisi yia, 'in o yia aīn -yla 'wvtvtve -dləcc weli -zənv gba. 18 Nu, oo Klisii 'gbv, -a 'de weee, Zuifv -yo -wa 'nia Zuifv, -a mneni -a 'ka Dide -Lagō 'yu 'yligbe, -Lagō Zuzu -bhlogbəo nya.

19 We 'gbv, amia 'nia Zuifv, a 'ni -sleen 'lakpanya, a 'ni 'pliplinya, nu, -Lagō -məwlvnyimaa bhelia a -mia -sleen, 'in a mia -Lagō zvayli -nyima nya. 20 -Budu -we ka gwe mia -Zezuu tietienya -yo *-Lagōgbvv -falipanya nya, 'mv a -mia. 'In -Zezu Klisii 'de mia we gwıgwı 'yli -tvkpa -zənv nya. 21 Wee -budu wa mia 'svbhada, mə temania we da weee la, mə nva we le, 'in we -klu tlvmania, 'in we zea -məwlv -budu 'kadv, Jejitape 'wv. 22 A -yo Klisii 'wvsuslolue 'wv, amia mi 'ya -budu wa svbhaa lv. Wee -budu -we zo -Lagō dilia la o Zuzu nya, 'in a -yo amiaa bhelia -təlvə weeee 'ka we -ze.

3

Lubho -we Pəlv 'kaa nv -wa 'nia Zuifv nyidi

1 We 'gbv, -amı *Pəlv -wa -Zezu Klisii -kaslvnyimə amia -wa 'nia Zuifvv 'gbv, -amı na bhubhoea da -Lagō.

2 -Lagō 'nanı nya, lubho o gbaa in nv amiaa 'gbv, a ka we 'dı 'nv gbvzənv sa. 3 -Lagō ka na 'yli -blo 'ylikakie 'wv, o gbv mia zizeda, o 'ka 'mı we 'klvslolu. (In ka 'cın weli ya 'səle cələ we 'gbv. 4 'In a -ka we zəlida -mı, a 'ka we 'jiyibheli nu, Klisii gbv mia zizeda -de 'wv na nv we laa, -de i'in 'nv we 'wvlala!) 5 -Lagō 'ni zlme zizegbv -minı -amiaa dvkpası 'klvslolu. Nu, o ka -sleen we -Zezuu tietienya -məwlvnu -yo -Lagōgbvv -falipanya 'klvslolu o Zuzu nya. 6 Wee zizegbv ni:

-Lagəgbvv 'gbv, -wa 'nia Zuifv, wa -yo Zuifv 'so ka ku -bhlo -ze. 'In -lu -Lagə zva la, 'yia wa -yo Zuifv yia we dabvdv. 'In -lu -we -Lagə gbaa o 'ka wa 'nye -Zezu Klisi 'wv, 'yia wamia yi 'yaa we.

⁷ -Lagə ka 'm̄i o 'nanı 'wvnv, 'in o yi 'saa 'm̄i -Lagəgbvv lubhonvnyo 'wvnv o 'tit̄e nya. ⁸ Nu, -am̄i -wa -Lagənyima weeee 'kienyile. 'In -Lagə yia 'm̄i 'nanı ni 'wvnv, nu, in gba Klisu 'hn̄umnie -we -t̄a 'wvv gbv, -wa 'nia Zuifv -yla. ⁹ Sa -Lagə nva o zizegbvle, -am̄i yia we nȳma weeee 'klvsloluua vaa. -Lagə -laa -lu weeee la, 'in o yia gbu -m̄ini zizeda t̄i o 'de 'wv pepe -zv duun nya. ¹⁰ 'In -sleen, *Leglizu gbegbein, se -yo 'tit̄ee -cian mia yah, -maa 'kaa -Lagə gbu yilo yibheli. Wee gbu yilo mia, so weeee lv -Lagə sloluua we. ¹¹ Nu, gbu -Lagə gbaa o 'ka lenv, -we ka gbagbie o -ka bhaa bhli, we 'de weeee lenve ka gba -am̄iaa -Kanyo -Zezu Klisi 'wv. ¹² -A m̄i Klisi 'wv, 'in -a zva o dli -gvv 'gbv, -a mn̄eni -a 'ka -Lagə -yolanyni -am̄iaa 'de nya, o dliwvdidie weeee nya. ¹³ We 'gbv, in nee aïn -ylae: siasie -we lv in mia da 'plılıda am̄iaa 'gbv, we 'na wlalı aïn 'kvaylila -ni: am̄iaa 'jñi -yomnını -gbv -wa.

-Zezuu nȳmaa zekali gbu

¹⁴ We 'de weeee 'gbv, na sibhlia 'kukolu Dide -Lagə 'yu. ¹⁵ M̄o zva yah -yo dvdv -gvv zva weeee 'jñi. ¹⁶ -We na zlalia o, mv -wa nu, o 'temanı am̄iaa dli la, o 'hn̄umnie 'kadvv s̄olv, o Zuzuu 'tit̄e nya. ¹⁷ 'In am̄iaa dlizvzvee gbegbein, Klisi -dli am̄iaa dibhe 'wv la. 'In -Lagə na bhubhoe 'yaa nu, a fa somi gege nȳmee zekalidli 'wv. ¹⁸ 'In, sa Klisu nȳmaa zekalidli 'yliagvwola, we -tlolvla la, we 'paa 'wv, 'in we -t̄a 'wv, 'in a -yo -Lagənyima weeee 'ka

we 'wulanvnnvee kwεyəmnene. ¹⁹ 'In, Klisu nyiməe zəkalie -we -zia -lu weee wa -yia 'wü, a 'ka we yibheli 'ya. Nu, -Lagə yeli aın ə lenü -lu weee -nya, 'in a 'ka ə 'wuwlu -ze -kpə.

²⁰ -Lagəo 'ŋni ylimanı! Ə 'tite nva -aın 'wü lubho. 'In da -a -ka ə -lu -zlalı, ə mnene ə 'ka we lenü, 'in ə -luu lenü se -zi -amıaa -zlazla -li weee -yo -amıaa 'wlukvvn lapvpalı -gbv weee 'wü. ²¹ Ə 'ŋni 'ylimanı *Leglizi 'wü, 'in we 'ylimanı -Zezu Klisi 'wü, bhla weee -yo -zu weee nya! *-Amən!

4

A -ka dlı -bhlo Klisi 'wü

¹ Nu, -amı mia -kaslv 'wü Nyımaa -Kanyəo lubhonvñvee 'gbv, -amı bhubhoea da aın. -Lagə ka aın la, amıaa nənəbhv -ka we 'klv. ² A tı amıaa 'də 'wü 'kienyi, a -ka dlı -dləo -yo dlıtie 'kəmvv. A bıbeli -yo zəkalıdlı nya. ³ Nu, a gv la, 'wususlolue -Lagəo Zuzu 'nyea aın, 'wvtvtve -dləo nya, a 'ka we lakpa. Mu kpvkpalia aın la. ⁴ Ku -bhlogbəo a -mia, 'in -Lagəo Zuzu -bhlogbəo. 'Sa -bhlokpadə dlıwvdi -lu -we ka 'gbv -Lagə yia aın la, -muv mi 'yaa -bhlogbəo. ⁵ Nyımaa -Kanyəo -bhlogbəo, dlızvzve -bhlogbəo, -amıaa batizee batizee Klisi 'wü -bhlogbəo. ⁶ -Lagə -bhlogbəo, mə -wa nyıma weee Dide, mə pilia nyıma weee 'wlu la, mə nva nyıma weee 'wü lubho, 'in ə dılıa wa 'də weee 'wü la.

⁷ Nu, -Lagə ka -a 'də weee 'nanı 'wvnü -bhlo -bhlo, 'in -ə -ka -mi, sa Klisi yibhəlvə ə -nv, 'sa ə yia we. ⁸ We mi cəlida *-Lagəsəbhə 'wue:

«Da ə -gbla yali,
ə -yo -kaslvnyıma ka -gbla.
'In ə yia nyıma -li 'nye.»

9 «Ç ka -gbla» sa -muv 'ji mia? Klisi 'kaa yali -gbla, o ka dvdu zo lasibhli tia. **10** -Ç kwlia, mo -bhloo 'de -gbla 'yaa yali 'pipi, 'in o 'ka dvdu weee -gv ye. **11** -Li Klisi 'nyea nyuma mu ni: mo -zelia nyuma təlva tietienya, təlva -Lagəgbvv -falipanya, təlva -Lagəo gbvgbanya, təlva *leglizinya 'yugalnya -yo -slolunya. **12** Sanee 'sa o mnazia -Lagənyima -yo, o lubhonvunvee 'gbv, 'in Klisu ku 'ka -gvwulaylimanı dlizvzve 'wv. **13** Sanee 'sa -a 'de weee 'kaa 'wvusluslolu -bhlo, -a 'ka dlı -bhlogbəo zv, 'in -a 'ka -Lagəo 'Yu yibheli sazənu sa. -A 'ka 'yligweladolu, 'in sa Klisi mia gbada -lu weee 'wv, -a -yo o 'ka 'sa 'wvünneni teñ.

14 -Mvv 'dees 'gbv, -a 'ni -sleen 'nyenyeyua, -wa -yo 'glv -yule 'wvwlvə, 'in yoyogbvv -slolunya 'gbvslolusə 'wlvə 'nyugbvgbv -yo -pıpe, 'in we 'ka -aın kwa so weee lb. 'Bhie, waa nyuma -wa kwaa wa -lima -putu gbvnyuu lv -dawli nya, 'in wa 'ka -aın daalasalı. **15** Nu, -a -mı Klisi 'bhisa. -A -ka gbvzənu gbada -mı zekalie nya, 'in -a ylimanıa gbv weee 'wv, Klisi -o -wa -amıaa 'yugalnyo, o gbegbein. **16** Cıñ, Klisi mı ku -kpabhiee 'wlu nya. Ç 'gbv 'lali weee kkalıa la gege, 'in we mia -bhlo. 'Lalii 'wvgbelida -bhlo -bhlo mia, mu suslolua ku 'wv, 'in 'lali weee -ka we lubhonvda -mı, ku -kpabhie ylimanıa, 'in we dolua 'wvla zekalie nya.

-Mimisə lolu Klisi 'wv

17 Nu, gbv na gbaa aın -yla, 'in na kpalia njwə Nyimaa -Kanyəo 'ŋni nya, mu ni: nyuma -wa 'nia -Lagə 'wv -mı, 'in wa 'wlukvvn lapvpali gbv'v bhlia 'yoo -zənu, a 'na nənu wa 'bhisa -ni. **18** 'In wa 'ylimnee mı nikpise 'wv. 'Yliyəgagie -we -Lagə

wlaa, wa 'nı we -ka. -We ka gbu -wa, wa 'nı gbu -yi, 'in wa dlı -gv 'təa la. ¹⁹ Wa ka zu kwnee 'pa, 'in wa yia wa 'de gbvnyii suwulasalı, pvinplagbu weee lenve -yo ləklı -kakie nya.

²⁰ 'In amia, -we a 'kpia Klisu daa, we 'nı -muvv mı de! ²¹ A ka 'piən ɔ -gvgbu weee 'nv. A mı -Lagənyıma nya, 'in gbvzənv müa -Zezu 'wv, wa ka we aın -slolu. ²² We 'gbv, a 'bhv amiaa nənəbhv 'cın 'bı. Amiaa -mumiso 'cın -we ka dlı 'wvnynigbv nva -dawli, 'in we kwaa aın mnəmnəe lv, a 'bhv we 'wv. ²³ A 'tide amiaa 'de 'yi, -Lagə 'ka aın nyuma lolu -zəl ı kpəen kpəen, amiaa dlı -yɔ amiaa 'wlukvən lapvopalie 'wv. ²⁴ A -ze nyuma -lolu -wa -Lagə -laa la ɔ 'dees 'wvwlv nya. 'In, gbu tıklı -yo -məwlvgbv -we bhva gbvzənvv -gbə, a -ze we lenvnya.

²⁵ We 'gbv, a 'na 'tvbhvlı yo -ni! Nu, -o -ka -mı ɔ gba gbvzənv ɔ -libheyi -yla. Nu, ku -bhlogbəoo 'lali -a 'de weee -müa. ²⁶ 'In da a -ka 'ce 'pa, a zu amiaa 'de 'yliyo a yi gbvnyuu lv bhlili. Nu, amiaa 'ce 'na -bhleli 'ylı -ni. ²⁷ A 'na 'nyənı *'Kuzu 'yoo, 'in we 'ka aın ınwəzi -ni. ²⁸ -ɔ -ka -benyi 'wienyo nya -mı, ɔ 'bhv 'wie 'bı. ɔ nv lubho ɔ 'dees sə nya, ɔ 'ka -lu 'yı sazənv sa, 'in ɔ 'ka bobabhanya 'wvsa.

²⁹ Wəlı 'nyuu yabhlogbəo 'na 'tlalı aın ınwəe -ni. A gba wəlı -zənvv 'dekpua, -we 'kaa amiaa -lima 'wvsa, 'in we 'ka wa dlızvzve -gvwvlaylimanı. 'In we 'ka -wa pulva aın yukwli, 'nanı 'wvnv. ³⁰ A 'na tılı -Lagə Zuzu 'Pvpaa -gv 'wv yuoyuo -ni. ɔ Zuzu nya -Lagə zua amiaa yibhelida ɔ -nv nya, 'in 'wvzityı nya, ɔ 'ka aın gbvnyuu kwəe -sa 'taataa. ³¹ Gbvv dlı 'wv ladılıe, 'ce -yo 'klvkalı, -zle -yɔ vəliwəlı weee müa, a vlalı we amiaa 'de gwe! A kpa amiaa 'de la, a 'na

nunu 'nyii yabhlogbəə -ni. ³² A nunnu 'nanı 'wv, 'in a -ka nyazidlı. A titlı -yəgbv 'wv, sa -Lagə tia amiaa -yəgbv 'wv Klisi 'wv.

5

A nə zlı 'klv

¹ Nu, a mı -Lagəə 'wvylbha yua nyaa 'gbv, a -ze o 'tidelinya. ² Nu, a nə zekikalı bhv, sa Klisi -slolua we 'yli, 'sa. J-kalı -amiaa ze, 'in o yia o 'de wla -Lagə -yla -amiaa 'gbv, 'nyənyəlu -yo -zila -bvbəlu ka ənənə nania -Lagə dvdu 'bhisa.

³ A mı -Lagəə -məwlənyaa lv -nyuma nyaa 'gbv, mvtnigbv klaa, pvnplagbv weeee klaa, we -yo leklikagbv 'na 'tlalı aın nyidi -ni. ⁴ Nwəə 'nyuu wəli, gbvkpvə wəli -yo pvnplə wəlii gbagbie mia, we 'ni 'ylinani, we 'na 'tlalı aın ənwəə -ni. Nu, a yibheli -Lagəə 'nanı, a 'pa o fuo. ⁵ A yibheli we 'ji nu: mvtnigbvv lənvnyə, pvnplagbvv lənvnyə -yo leklikanyə (lekli mı yoyolagəə bvbəe 'bhisa), mvv -kanyə 'ni 'bı -ka Klisi -yo *-Lagəə nyımaa 'wlulapilie zo.

⁶ Nu, nyıme yabhlogbəə 'na mnənu aın -dawliwelı nya -ni. Sanee -svkpa -gbvnyaa 'gbv, nyıma -wa'a zva -Lagə 'nvnjwe, 'in o palia wa 'ce -yo. ⁷ A -yo wa 'so 'na gbəlv -lu yabhlogbəə 'wv -ni. ⁸ -Benyi a mı nikpise 'wv, 'in -sleen a -yo Nyımaa -Kanyə ka 'wvsusloluu 'gbv, a mı zlı 'klv. We 'gbv a nə zlı 'klv -nyıma 'bhisa. ⁹ Nu, zlı 'klv -nyıma mia, zvzənu weeee 'yligbe sə tıklı -yo gbvzənu wa nva le. ¹⁰ -We nania Nyımaa -Kanyə dvdu, a -talı we 'wvsısalıdaa da. ¹¹ Nikpise 'wv -gbv -we'e wlaa -lu yabhlogbəə, a 'na nunu we le -ni. Nu, a wleli we zlı 'klv. ¹² Nu, gbv waa nikpise 'wv -nyıma nva le zizewiemı, we

gbagbile ka 'dəbhie zu. ¹³ Wa -ka wa lenvgbunya 'bhlesa, 'in we tlaa zlı 'klu bəblee. ¹⁴ 'In -we weee mia 'bhlewluda, zlı we zea. We 'gbu wa nee:

«-Mı mia 'ylaa 'wv, -ın gano,
-in -so 'wv tlıtnya lv,
'in Klisi 'ka ɔ zlı -mı -gv zlılı.»

¹⁵ A zu amiaa nənəbhv 'yliyo. A 'na nənu -gvwtvnya 'bhisa -ni, nu, a nə gbəyilonya 'bhisa.

¹⁶ Nu, zlinya -we 'wv -a mia da, we -nyu 'yli, a 'na -nyumənu bhla la -ni. ¹⁷ We 'gbu, a 'na -zəli -gvwtvnya -ni. Nu, a gv la, a 'ka Nyımaa -Kanyo dəmagbu 'wulanu.

¹⁸ A 'na lılv nv 'wv -ni. Nu duuun mamie mia, gbu bidi -bidi bidii lenve lv we kwaai aın. Nu, -Lagəo Zuzu ye aın. ¹⁹ A 'pəpalı 'kvayli, -Lagəsəbhəe lıv nya, gbalı -yo Zuzu 'Pəpaa lıv nya. A bhı Jejitapəe 'ŋmkwali -lıv amiaa dlı weee nya. ²⁰ A 'pa Dide -Lagə fuo 'kəmvv, 'in gbu weee 'gbu, -amiaa -Kanyo Klisi 'ŋni nya.

-Lagənyıma kwvkwalıa, wa nənəbhv

²¹ Klisi səsədlı a kaa 'wvv 'gbu, a zuzlu -bha.

²² 'Nıwnı, sa a zva -bha Nyımaa -Kanyo, a zu 'sa -bha amiaa 'lowlia. ²³ Nu, 'ŋwnəo 'lowli mı 'ŋwnəo -kanyo nya, 'sa Klisi mia *Leglizı -Kanyo nya. Nu, Leglizı -we -wa Klisi ku, Klisi mı we 'wlu nya, 'in ɔ mı 'yaa we Gbvwəsanyo nya. ²⁴ Sa Leglizı zva Klisi -bha, 'ŋwnı zu 'sa -bha wa 'lowlia ɔ weee lv.

²⁵ 'Nıwnı 'lowlia, a -kalı amiaa 'ŋwnı zε, sa Klisi -kalıa Leglizı zε, 'in ɔ yia ɔ 'də wla we 'gbu. ²⁶ Sanee 'sa ɔ wəlva Leglizı -yo, wəlı -yo 'nyu nya, we 'ka -Lagəo -nv -zε. ²⁷ Nu, Klisi 'yıbha ɔ 'ka Leglizı -slolu

ɔ 'dε 'yu we 'ylinanɔ weeɛ 'wv. -Zugba we mι -məwlvda, 'sla 'nι we -yo -mι, we ku 'nι 'pnada -mι, 'in 'ηnι yabhlogbəɔ 'nι we -yo -mι. ²⁸ Sanee 'sa, 'ηwnu 'lowlia 'kaa wa 'ηwnu zekali, wa 'dεe ku 'bhisa. -ɔ -ka ɔ 'ηwnəɔ zekali, ɔ 'degboluu ze ɔ -kali. ²⁹ Nu, nyime yabhlogbəɔ 'nι ci -slɔ ɔ 'dεe ku 'wonye, 'in ɔ ku ɔ nyea liliu, 'in ɔ kpaa we 'nanvv. 'Sa Klisi nua Leglizu gbəgbəin, ³⁰ -we ka gbu -wa, -a mι ɔ ku -kpabhiee 'lalinya nya. ³¹ Nu, we mι cəlida -Lagəsəbhə 'wve:

«We 'gbu,

nyime yia ɔ dide -yo ɔ 'nyaa kwesi 'bhva yia,
'in ɔ 'ka ɔ 'ηwnɔ -yəlane,
'in wa 'dε 'sɔ 'ka ku -bhlo -ze.»

³² Wee zizegbu -muni 'yli. 'In -amι, in nee aιn -ylaε: Klisi -yo Leglizi 'sɔɔ 'wvpaligbu -wa. ³³ 'Sa we mι 'yaa amia 'ηwnu 'lowliaa -nu nya, -ɔ -ka -mι, ɔ -kali ɔ 'ηwnəɔ ze, ɔ 'dε 'bhisa, 'in 'ηwnɔ -ɔ -ka -mι, ɔ zu -bha ɔ 'lowli.

6

'Yua -yo wa didea

¹ Amia 'yua, -we a 'kaa lenv mι ni: a zu amiaa didea 'nvnjwe, nu, mι mia tiklu Nyimaa -Kanyo 'yliya 'wv. ² «-In zu -na dide -yo -na 'nyaa 'nvnjwe», mι -wa titee tianu -we -Lago dia zuzənv ɔ 'kaa wlaa wəli -gv: ³ mι -wa nu,

«-In 'ka zuzənv -dləɔ 'yι,
'in -in 'ka -gwle dvdu -gv.»

⁴ 'Yuaa didea, a 'na palı amiaa 'yua 'cε -ni. 'In a zu wa, wa 'wvslamanie nya, 'in a 'ka wa 'dizv Jejitapεε wəli səlv.

Gali -yo wa -cian

⁵ Galı, a zu amiaa -cian 'nuñwe -seli dvdu -gv, wa səsve -yo wa -bhazvze dlı -zənv nya. Sa a zva Klisi 'nuñwe, 'sa. ⁶ We 'nı nu, da wa mia ain -gutalıda -bhlo, -bha a 'ka wa -yla lubho nv, 'in a 'ka wa dvduñamanu 'gbv -ni. Nu, a nu -Lagəo dvmagbv le, amiaa dlı weee nya, Klisu lubhonvnya 'bhisa. ⁷ Nu, a nu amiaa -cian -yla lubho dlı -zənv nya, nəe Nyimaa -Kanyəo 'də -yla a mı we nvda, we 'nı nyuma -yla. ⁸ Nu, a yibheli we 'ji nu, we yi nyəo nyəo nya -mı, ə -ka -lu -zənv lənv, ə yi galı -ze, ə yi nyimə -zənv -ze, we 'penie ə yia Nyimaa -Kanyəo kwəe.

⁹ Amia -wa -cian, a nu 'sa amiaa galı gbegbein, a 'na palı wa -yla gbvla 'ce nya -ni. A yibheli we 'ji nu, a -yo wa 'səo -Kanyəo -bhlogbəo yalı. Nu, ə 'o gbızı nyıma 'wv.

-Lagəo tvgv -li

¹⁰ 'In -sleen, a titalı amiaa 'titəe da Nyimaa -Kanyə -yo ə -gbəoyə 'titə 'kadıv 'wv. ¹¹ A 'bhu -Lagəo tvgv -lu weee 'wv, a 'ka 'yligbe gege 'Kuzuñ -dawli 'yu. ¹² Nu, -a -yo -glonyıma 'nı tv nyıdı -ka. Nu, yalı 'pupı zuzu 'nyiii 'titə -yo nikpise -dvdu -mını -gvv 'wlulapılınya -yo -wa kaa se -yo -cian, 'ma -a -yo wa kaa tv nyıdı. ¹³ We 'gbv, a 'bhu -Lagəo tvgv -lu weee 'wv! 'In da 'yı 'nyuu -ka nyni, a 'ka amiaa tonyımə 'yu 'yligbe gege. 'In, a -ka gbv weee lu, 'in a 'ka amiaa 'yligbe sə -gv -tv gege.

¹⁴ A mnazı la, a 'bhu gbuzənv 'wv amiaa -jlaa 'bhisa. A -pla tiklimimie 'wv nete -bana nya. ¹⁵ A -pla -guladolue bhv 'wv -sakwla 'bhisa, 'in -Lagəgbv -we wlaa 'wvtvtve -dləo, a 'ka we gba. ¹⁶ A 'bhu 'kəmvv dlızvze 'wv, amiaa lvvzize -lu nya. 'In we

nya a mnenia a 'ka gbonyuuu didee 'gbiɔ weee kaa -kosu ɳwεε nyumonu. ¹⁷ A 'bhu 'pʊpʊe 'wʊ kna -kloo 'bhisa, 'in a 'ka -Lagɔɔ ɳwεε wεlɪ 'wʊbhu tvgvble -we -Lagɔɔ Zuzu wlaa 'bhisa. ¹⁸ A -zlalɪ we 'dε weee -Lagɔ, ɔ bhubhoe nya. Bhla weee nya, a bhubhoe -Lagɔ ɔ Zuzu nya. Amiaa dlɪ -tv -gada 'kɔmʊu. A bhubhoe -Lagɔ, -Lagɔnyuma weee 'gbv. ¹⁹ A bhubhoe 'ya nanvv 'gbv -Lagɔ. 'In in -ka gbaa yi -Lagɔ 'ka 'mɪ ɔ wεlɪ tɪklɪ ɳwεε zv. 'In dlɪ tɛlɔ nya, in 'ka zizegbv mɪa -Lagɔgbv 'wʊ 'bhlesa, we gbagbɪe nya. ²⁰ In yi -slεen -kaslv 'wʊ -mɪoo, wee -Lagɔgbv -zɔnvv wεlɪ -kwanyɔ in -mɪa. We 'gbv a bhubhoe -Lagɔ, 'in sa in 'kaa we gba, in 'ka 'sa we gba dlɪ tɛlɔ nya.

Fvsawelu 'Wvbhlolunu

²¹ -Amiaa bheli -zənv -yɔ -amiaa nənɔnyɔ -zənv Tisiki, -ɔ -a -yɔ ɔ nva Nyimaa -Kanyɔɔ lubho, mɔ yia na -gvgbv weee aɪn -yla gbaa. 'In -we in mɪa -zɛda a 'ka we yibheli. ²² -Amɪ tiea ɔ amiaa -gbɛ na 'dε nya, ɔ 'ka aɪn -amiaa -gbɛ dɪ -salɪ, 'in ɔ 'ka amiaa dlɪ latemani.

²³ Nu, Dide -Lagɔ -yɔ Nyimaa -Kanyɔ -Zezu Klisi 'nyε -Lagɔbhelia weee 'wvtvte -dlɔɔ -yɔ zεkalie, we -yɔ dlɪzvzvze. ²⁴ Nu, nyima weee -wa -kalia -amiaa -Kanyɔ -Zezu Klisi zε, zεkalıdlı -we'e 'bhva la nya, -Lagɔ ɳwna wa 'nyu la.

'Wususlolue loluu 'sεbhε New Testament in Kouya

copyright © 2002 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kouya

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Information sur le droit d'auteur

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc. tous droits réservés.

Ce texte de traduction vous est rendu disponible sous termes du Creative Commons License: Attribution-Noncommercial- Pas de travaux dérivés. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) En outre, vous avez l'autorisation de mettre le texte sous différents formats de fichier, tant que vous ne changez pas le texte ou la ponctuation de la Bible.

Vous pouvez partager, copier, distribuer, transmettre et extraire des parties ou des citations de ce travail à condition que vous incluez l'information sur le droit d'auteur ci-dessus:

- Vous devez donner Attribution au travail.
- Vous ne devez pas vendre ce travail pour en tirer profit.
- Vous ne devez effectuer aucun travail dérivé qui puisse changer les mots ou la ponctuation en l'état des Saintes Ecritures.

Les autorisations au-delà du canevas de cette licence peuvent être disponibles si vous nous contactez au travers de votre demande.

Le Nouveau Testament

en Kouya

Copyright Information

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kouya

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

6b111f8e-be6f-55f2-a7a8-c43583754a65